

Theologenblog (Sjaak Biewenga): Menswaardig leven voor Jezus

rd rd.nl/artikel/635844-theologenblog-sjaak-biewenga-menswaardig-leven-voor-jezus

„Een maaltijd is niet compleet zonder een goed stuk vlees”. Of: „Best lekker hoor, maar ik heb toch wat gemist.” Tijdens het supermarktbezoek hoor ik in mijn hoofd de reacties op een vegetarische maaltijd alweer rondzoemen. Ik durf het deze keer niet aan, en pak toch maar vlees mee uit het schap.

Reacties van anderen, maar ook de stem in je eigen hoofd: „Ach, wat maakt nu werkelijk uit wat ik doe?” Zelfs iemand die al jaren bewust duurzaam leeft, kan last hebben van die vraag. Heeft het wel zin?

In zijn encycliek „Laudato si” moedigt de paus ons echter aan om door te zetten. Hij voert een pleidooi voor een brede integrale hervorming van onze omgang met de schepping. Maar daarbij heeft hij ook oog voor het kleine, voor de druppels op de gloeiende plaat.

Dit doet hij op een interessante manier. Hij verbindt de kleine alledaagse zorg voor de schepping namelijk met onze menselijke waardigheid: „Men moet niet denken dat deze krachtsinspanningen de wereld niet zullen veranderen. Van deze handelingen gaat in de maatschappij een weldadigheid uit die meer vruchten voortbrengt dan men kan constateren [...] Bovendien geeft dit gedrag ons het gevoel van onze waardigheid terug” (212). A

Is mensen hebben we de opdracht om de aarde te bewerken en te bewaken (Gen. 2:15). Vanaf het allereerste begin hoort zorgdragen voor de schepping dus bij onze waardigheid als mensen. Noch de zondeval, noch het systeem van de westerse consumptiemaatschappij kan deze waardigheid die ons gegeven is volledig tenietdoen. (204-205)

Er zijn vele verschillende manieren om vorm te geven aan de roeping om zorg te dragen voor de schepping. De paus spoort aan om gebruik te maken van onze „waardige creativiteit” (211) om manieren te vinden die bij ons persoonlijk passen. Omdat het onze eer te na is de schepping te verwaarlozen.

Niet alleen onze eigen waardigheid is echter in het geding. De paus wijst ook op de waardigheid van onze medemens, met name de arme. „De rijke en de arme hebben een gelijke waardigheid, omdat “de Heere hen allen heeft gemaakt” (Spr. 22:2) Dit heeft praktische consequenties”. (94) Voor die praktische consequenties moet ik denken aan de woorden van Jezus, want veel meer nog dan de paus kan Jezus onze inspirator zijn voor een duurzaam leven. Hij zegt: „Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan” (Math. 25:40).

Zijn het niet juist de onaanzienlijksten die de prijs betalen wanneer wij onze zorg voor de schepping verwaarlozen? De paus wijst keer op keer op de samenhang tussen ecologische en sociale problemen (zie ook het blog van Hans Burger, ["Voor de paus is het leven één"](#)). De problemen hangen samen, maar ook de oplossingen. Door zelf minder vlees te eten geef je een hongerige de kans op eten. Door fairtradeproducten te kopen geef je een arbeider de kans zich te kleden. Door klimaatverandering tegen te gaan help je de natuur waar velen van afhankelijk zijn in stand te houden. Druppels op een gloeiende plaat, maar wel druppels waarvan Jezus kan zeggen: „Je hebt het voor mij gedaan.”

Daarom zal ik de volgende keer toch maar doorzetten en vegetarisch koken. Om menswaardig te leven. Niet voor de paus, maar voor Jezus.

Dit is een gastblog van Sjaak Biewenga, masterstudent aan de Theologische Universiteit Apeldoorn. Hij houdt zich bezig met het thema duurzaamheid.